

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

Jelen előterjesztés csak tervezet, amelynek közigazgatási egyeztetése folyamatban van. A minisztériumok közötti egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért jelen formájában nem tekinthető a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium álláspontjának.

A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként a mellékelt előterjesztés valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat!

A tervezet előterjesztője

Az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI MINISZTER
BKFO/15/2012.

ELŐTERJESZTÉS

a Kormány részére

**a gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó
egyeb törvények módosításáról**

Budapest, 2012. február

Melléklet a BKFO/15/2012. számú kormány-előterjesztéshez

**2012. évi ... törvény
a gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó egyes törvények
módosításáról**

1. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosítása

1. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 33. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az emberkereskedelem, illetve a nemi erkölcs elleni bűncselekmények esetében a büntethetőség elévülése – ha a bűncselekmény elkövetésekor a sértett, az üzletszerű kéjelgést bordélyházban folytató személy vagy az üzletszerű kéjelgést folytató kitartó a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be – legalább a sértett, az üzletszerű kéjelgést bordélyházban folytató személy vagy az üzletszerű kéjelgést folytató kitartó tizennyolcadik életévének betöltését követő öt év, ha az elévülés az (1) bekezdés alapján ennél hamarabb következett volna be”

2. §

A Btk. 114. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Fiatalkorú esetén a pénzbüntetés legkisebb mértéke tizenöt, legnagyobb mértéke kétszázötven napi tétel, az egy napi tétel összegét legalább ötszáz, legfeljebb ötvenezer forintban kell meghatározni.”

3. §

A Btk. 166. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A (2) bekezdés szerint büntetendő, aki tizennegyedik életévét be nem töltött vagy akaratnyilvánításra képtelen személyt öngyilkosságra rábír, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot elkövetik.”

4. §

A Btk. 168. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„168. § (1) Aki mást öngyilkosságra rábír, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt bír rá öngyilkosságra, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

5. §

A Btk. 195. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„195. § (1) A kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy, aki e feladatából folyó kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti, büntetést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

6. §

A Btk. 197. § (2) bekezdés *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha]

„*b*) a sértett az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll, illetve az elkövető az erőszakos közöszlést a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el,”

7. §

A Btk. 198. § (2) bekezdés *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha]

„*b*) a sértett az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll, illetve az elkövető a fajtalanságot a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el,”

8. §

A Btk. 201. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A büntetés két évtől nyolc évig, illetve egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1), vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény sértettje az elkövető hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt áll, illetve az elkövető a bűncselekményt a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el.”

9. §

A Btk. 202. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A büntetés két évtől nyolc évig, illetve egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1), vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény sértettje az elkövető hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt áll, illetve az elkövető a bűncselekményt a sértettel kapcsolatban fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve követi el.”

2. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

10. §

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 86. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A 85. § (3) bekezdésében meghatározott figyelmeztetéseket a tizennyolcadik életévét meg nem haladott tanú korára, érettségére figyelemmel, számára érthető módon kell megfogalmazni.”

11. §

A Be. 117. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A (2) és (4) bekezdésben meghatározott figyelmeztetéseket a fiatakorú terhelt korára, érettségére figyelemmel, számára érthető módon kell megfogalmazni.”

3. A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

12. §

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 5. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság a nyilvánosságot indokolt határozatával az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről kizárhatja, ha az minősített adat, üzleti titok vagy külön törvényben meghatározott más titok megőrzése végett feltétlenül szükséges. A bíróság a nyilvánosságot a közérkölcös védelmében, kiskorú védelmében, valamint az ügyfél kérelmére abban az esetben is kizárhatja, ha az a fél személyiségi jogainak védelme érdekében indokolt. A bíróság a nyilvánosságot különösen indokolt esetben a tárgyalásnak a tanúkihallgatással érintett részéről akkor is kizárhatja, ha a tanú adatainak zártan kezelését rendelte el, és a zárt tárgyaláson történő meghallgatás a tanú, illetve hozzátartozója életének, testi épségének a megóvása érdekében feltétlenül szükséges.”

13. §

A Pp. 34. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermek elhelyezésére irányuló pert és az örökbefogadás felbontására irányuló pert a kiskorú gyermek lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt is meg lehet indítani.”

14. §

A Pp. 44. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„44. § (1) A bíróság rendszerint csak a saját területén vagy a székhelyén teljesítendő bírói cselekményeket foganatosíthatja közvetlenül, és más bíróság területén csak akkor járhat el, ha ez a területének határán foganatosítandó cselekmény befejezése végett szükséges, továbbá, ha a cselekmény közvetlen foganatosítását a sürgősség, kiskorú érdeke vagy más fontos érdek indokolja.

Egyébként a bíróság a területén vagy székhelyén kívül teljesítendő bírói cselekményeket megkeresés útján foganatosítja.”

15. §

A Pp. a 65. §-t követően a következő új alcímmel és 65/A. és 65/B. §-sal egészül ki:

„A kiskorú gyermek mint érdekelt

65/A. § (1) Ha a bíróság a perben a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 74. §-a alapján a felek kiskorú gyermekének mint érdekeltnek a meghallgatásáról döntött, indokolt esetben egyidejűleg a kiskorú részére ügygondnokot rendel. A bíróság úgy is határozhat, hogy a kiskorút a felek távollétében hallgatja meg.

(2) A bíróság a tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorút a törvényes képviselője útján idézi meg azzal a felhívással, hogy a megjelenéséről gondoskodják. A tizennegyedik életévét betöltött kiskorú idézéséről akkor is külön értesíti a bíróság a törvényes képviselőt, ha őt is idézte a tárgyalásra.

65/B. § (1) A kiskorú meghallgatásának megfelelő légkörben, a gyermek számára érthető módon kell megtörténnie. A meghallgatás kezdetén a kiskorútól – a korától és érettségétől függően – meg kell kérdezni a nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét, lakóhelyét, majd tájékoztatni kell arról, hogy a meghallgatás során a valóságnak megfelelő előadásokat kell tenni és arról, hogy a nyilatkozattételt, illetve az egyes kérdésekre a válaszadást megtagadhatja. Ha a bíróság a kiskorú részére ügygondnokot rendelt, tájékoztatást ad a kiskorúnak az ügygondnok eljárásban betöltött szerepéről, jogairól kötelezettségeiről. A tájékoztatásokat és figyelmeztetéseket a kiskorú korára és érettségére figyelemmel, számára érthető módon kell közölni.

(2) A kiskorút az elnök hallgatja meg. A felek a meghallgatást megelőzően indítványozhatnak kérdéseket akkor is, ha a kiskorú meghallgatására a felek távollétében kerül sor. Az ügygondnok a kiskorú meghallgatása során kérdéseket indítványozhat. Az elnök engedélyezheti, hogy az ügygondnok a kiskorúhoz közvetlenül is intézhessen kérdést. Az indítványozott vagy a kiskorúhoz közvetlenül intézett kérdések megengedhetősége felől az elnök határoz.

(3) A meghallgatás végén, még a kiskorú jelenlétében a jegyzőkönyvbe vett vallomást fel kell olvasni vagy, ha a jegyzőkönyv hangfelvétel útján készül, azt a kiskorú jelenlétében kell hangszalagra rögzíteni. Ennek megtörténtét vagy mellőzését a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A felolvasáskor, illetve a rögzítéskor a kiskorú az általa elmondottakat kiigazíthatja vagy kiegészítheti. A jegyzőkönyv - az elnök engedélyével - az ügygondnok vagy ha a meghallgatás a felek jelenlétében történik, a felek észrevételei alapján is kiegészíthető és módosítható. Az ügygondnok, illetve a felek erre vonatkozó kérelmét – annak elutasítása esetén – a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(4) Ha a kiskorú meghallgatására a felek távollétében kerül sor, az elnök a felekkel ismerteti a meghallgatásról készült jegyzőkönyvet.”

16. §

A Pp. 96. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az idézésben figyelmeztetni kell a címzettet a meg nem jelenés következményeire, és őt perbeli állásához képest a megfelelő tájékoztatással egyébként is el kell látni. A kiskorú idézésében a figyelmeztetést és a tájékoztatást a korára, érettségére figyelemmel, számára érthető szövegezéssel és módon kell közölni. A meghatalmazottat abban az esetben is meg kell idézni, ha a bíróság a felet vagy annak törvényes képviselőjét személyes megjelenésre idézi.”

17. §

A Pp. 126. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A bíróság a 141. § (1a) bekezdése szerinti személyes meghallgatásra a tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú felet a törvényes képviselője útján idézi meg azzal a felhívással, hogy a megjelenéséről gondoskodják. A tizennegyedik életévét betöltött kiskorú fél idézéséről akkor is külön értesíti a bíróság a törvényes képviselőt, ha őt is idézte a tárgyalásra.”

18. §

A Pp. 141. §-a a következő (1a)-(1c) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A perbeli cselekvőképességgel nem rendelkező tizennegyedik életévét betöltött kiskorú felet, továbbá a tizennegyedik életévét be nem töltött, de ítélőképessége birtokában lévő kiskorú felet a bíróság szükség esetén – kizárólag ténykérdésekre vonatkozóan – meghallgathatja.

(1b) Az (1a) bekezdés szerinti meghallgatás előtt a kiskorú felet a 8. § (2) bekezdésben és az (1c) bekezdésben foglaltakról a korára, érettségére figyelemmel, számára érthető módon tájékoztatja.

(1c) Az (1a) bekezdés szerinti meghallgatáskor a tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú fél esetében a 8. § (3) bekezdése alkalmazásának, a tizennegyedik életévét betöltött kiskorú fél esetében a 8. § (3) bekezdés c) pontja alkalmazásának nincs helye.”

19. §

A Pp. 167. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„167. § (1) Ha a fél a tényállításait tanúkkal kívánja bizonyítani, meg kell jelölnie a bizonyítani kívánt tényeket és be kell jelentenie a tanúk nevét és idézhető címét. Ha a megidézni kért tanú kiskorú, a félnek be kell jelentenie a tanú életkorát, törvényes képviselője nevét és idézhető címét is.”

20. §

A Pp. a következő 167/A. §-sal egészül ki:

„167/A. § (1) A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorút csak akkor lehet tanúként kihallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható.

(2) A kiskorú tanú kihallgatásánál a törvényes képviselője jelen lehet. A kihallgatáskor a figyelmeztetéseket és tájékoztatásokat a kiskorú tanú korára, érettségére figyelemmel, számára

érthető módon kell közölni. A kihallgatásnak megfelelő légkörben, a kiskorú számára érthető módon kell megtörténnie.

(3) A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú kihallgatása esetén a hamis tanúzás következményeire való figyelmeztetést mellőzni kell, helyette az igazmondás követelményéről kell tájékoztatást adni a tanú korára és érettségére figyelemmel, számára érthető módon. A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú tanú esetében a személyi adatainak zártan kezeléséről, valamint a vallomástétel megtagadásáról a nyilatkozatot a törvényes képviselője teszi meg, valamint a vallomástételre kötelező határozat elleni fellebbezési jogot a törvényes képviselő gyakorolja.

(4) Ha a kiskorú tanú és a törvényes képviselője között érdekellentét van, a bíróság által rendelt ügygondnok gyakorolja a (2) és (3) bekezdésben meghatározott jogokat.”

21. §

A Pp. 168. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú tanút törvényes képviselője útján idézi a bíróság azzal a felhívással, hogy a tanú megjelenéséről gondoskodik. A tizennegyedik életévét betöltött kiskorú tanú idézéséről a bíróság a törvényes képviselőjét értesíti.”

22. §

(1) A Pp. 185. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorúval szemben az (1) bekezdésben meghatározott kényszerítő eszközök nem alkalmazhatók. Ha a tanúként idézett tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg vagy engedély nélkül eltávozott, és a törvényes képviselője nem igazolja, hogy a meg nem jelenésében, illetve az eltávozásában vétlen, a törvényes képviselő pénzbírsággal sújtható, és az okozott költségek megtérítésére kötelezhető.”

(2) A Pp. 185. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az (1) és (2) bekezdés alapján hozott határozat ellen, továbbá az olyan határozat ellen, amely az (1) és (2) bekezdés alapján hozott határozat hatályon kívül helyezése iránt előterjesztett kérelmet elutasítja, a tanú, illetve a szakértő fellebbezéssel élhet. Az (1a) bekezdés alapján hozott határozat ellen a törvényes képviselő fellebbezéssel élhet.”

23. §

A Pp. 285. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az (1) bekezdésben meghatározott esetekben, illetve, ha a felek a házasság felbontását a Csjt. 18. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján kérték, vagy a feleknek nincsen közös kiskorú gyermeke, a pert már az első tárgyaláson érdemben kell tárgyalni.”

24. §

A Pp. a 294. §-t követően a következő 294/A. §-sal egészül ki:

„294/A. § Az apaság és a származás megállapítása iránti egyéb pert a kiskorú gyermek lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt is meg lehet indítani.”

25. §

A Pp. 302. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti pert a kiskorú gyermek lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt is meg lehet indítani.”

4. Záró rendelkezések

26. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmincadik napon lép hatályba.

(2) A 16. § a kihirdetést követő hatvanadik napon lép hatályba.

27. §

Hatályát veszti a Pp. 279. § (4) bekezdése.

28. §

E törvény

a) 1. §-a és 6-9. §-ai a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelveknek,

b) 1. §-a az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

INDOKOLÁS

a Gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó egyes törvények módosításáról

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az utóbbi időben számos nemzetközi jogi dokumentum született, amely arra vonatkozóan ad iránymutatást az államok kormányainak, hogy hogyan tudnák gyermekbaráttá formálni igazságszolgáltatásukat. A törvényjavaslat a polgári és büntető anyagi és eljárásjog területéről foglalja össze azokat a módosítási lehetőségeket, melyek előmozdíthatják a fenti cél megvalósítását.

A *büntető anyagi jog* területén a tervezett módosítások folytán változnának az elévülési szabályok, eszerint bizonyos bűncselekmények sértettjének a nagykorúvá válástól még öt évig lesz lehetősége az eljárás megindítására irányuló jognyilatkozatok megtételére. A pénzbüntetés szabályai könnyebben alkalmazhatók lesznek fiatalokkal szemben, módosulnak továbbá az emberölésre és az öngyilkosságban közreműködésre vonatkozó szabályok is, a nemi erkölcs elleni bűncselekmények körében módosításra kerül az erőszakos közöszlenség, a szemérem elleni erőszak és a megrontás tényállása, a kiskorú veszélyeztetése tényállási elemei közé a módosítás beiktatja a kiskorú érzelmi fejlődésének veszélyeztetését is. A *büntető eljárásjog* módosítása révén további garanciák épülnek be a fiatalok terhelte és kiskorú tanú meghallgatásával kapcsolatban.

A *polgári eljárásjog* szabályai közül módosulnak a zárt tárgyalás elrendelésének feltételei valamint az illetékességi szabályok. Új elemként kerülnek be a kiskorú fél és tanú meghallgatásának, illetve kihallgatásának szabályai, továbbá kiegészülnek a kiskorú érdekeltkénti meghallgatásának rendelkezései.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A törvényjavaslat módosítja az elévülési szabályokat. Az európai uniós jogharmonizációs szempontokra és nemzetközi dokumentumokra figyelemmel az emberkereskedelem, illetve a nemi erkölcs elleni bűncselekmények vonatkozásában az elévülési időt az általánostól eltérően kell meghatározni azért, hogy a sértettnek a tizennyolcadik életévének betöltése után is legyen lehetősége feljelentés megtételére vagy magánindítvány benyújtására, amennyiben azt korábban az arra jogosult nem tette meg. A módosítást követően a bűncselekmény sértettjének a nagykorúvá válástól még öt évig lesz lehetősége a fenti jognyilatkozatok megtételére.

Problémát okoz, hogy a nemi erkölcs elleni fejezetben elhelyezkedő kitarottság és üzletszerű kéjelgés elősegítése bűncselekményeknek a nincsen sértettje, így az új elévülési szabály fényében nehéz lenne megállapítani, hogy kinek az életkorához kell mérni a speciális elévülési időt. Erre tekintettel, ezen bűncselekmények esetében a más kitarottság üzletszerű kéjelgést folytató személy illetve a bordélyházban foglalkoztatott, a bűncselekmény elkövetésekor még kiskorú személy

életkorát kell figyelembe venni. A gyermekprostitúció egyre növekvő arányára tekintettel szükséges ez a módosítás, annak érdekében, hogy a már felnőtt egykori prostituált is felléphessen azokkal szemben, akik kihasználták a helyzetét.

A 2. §-hoz

Pénzbüntetés esetén a bíróság a bűncselekmény elkövetőjét kívánja vagyoni hátránnyal sújtani, ebből következően e büntetést akkor lehet kiszabni, ha a vagyoni joghátrány a fiatalkorút, és nem másokat (elsősorban hozzátartozóit) érinti. Ennek megfelelően fiatalkorúval szemben a pénzbüntetés alkalmazásának további vagylagos feltételei is vannak, nevezetesen:

- önálló kereset (állandó munkaviszonyból vagy olyan folyamatos alkalmi munkából származó rendszeres pénzbeli juttatás, amely lehetővé teszi, hogy a fiatalkorú saját forrásból legyen képes a büntetés kifizetésére),
- önálló jövedelem (pl. ösztöndíj, jogügyletből származó rendszeres bevétel, de általában nem vonhatók e körbe a fiatalkorút vagy a gondozóját megillető szociális juttatások), vagy
- megfelelő vagyon (olyan ingó vagy ingatlan tárgy, ami kizárólag a fiatalkorú tulajdonában áll, értéket képvisel és végrehajtás alá vonható).

Annak érdekében, hogy ez a büntetés a fiatalkorúakkal szemben szélesebb körben alkalmazható legyen, indokolt vonatkozásukban az általános szabályokhoz képest alacsonyabban meghatározni a pénzbüntetés napi tételei számának minimumát, valamint az egy napi tétel legalacsonyabb és legmagasabb összegének csökkentése is szükséges. Ezzel a pénzbüntetés mértékére vonatkozó rendelkezések a szabadságvesztés tartamához hasonlóan kedvezőbbek lennének a fiatalkorúakra nézve a felnőttekre vonatkozó általános szabályokhoz képest.

A 3-4. §-hoz

A nemzetközi egyezmények szerint „gyermeknek” minősülnek a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek. E személyi kör fokozottabb védelmének biztosítását jelenti az öngyilkosságban közreműködésre vonatkozó szabályozás módosítása.

Egyrészt javasolt az emberölés tényállását egy új bekezdéssel bővíteni. Az új szabály az eddigi következetes jogalkalmazói gyakorlat egy részét emelné törvényi szintre valamint megoldana a kérdéssel kapcsolatban létező anomáliát. Ugyanis a bírói gyakorlat eddig a hivatkozott speciális passzív alanyok esetében a rábírással elkövetett öngyilkosságban közreműködést emberölésnek minősítette, míg a segítségnyújtásos alakzatot öngyilkosságban közreműködésnek. Ez azzal az értelmezési problémával járt, hogy adott esetben ugyanaz a tizennégy év alatti vagy akaratnyilvánításra képtelen személy egyik esetben rendelkezett az öngyilkosság elkövetéséhez szükséges belátási képességgel, míg a másik esetben nem. A módosítás szerint emberölés tetteseként felel, aki tizennegyedik életévét be nem töltött vagy akaratnyilvánításra képtelen személyt öngyilkosság elkövetésére rábír, vagy ahhoz segítséget nyújt. A megvalósulás feltétele, hogy az öngyilkosságot elkövessék. Erre a feltételre azért van szükség, mert a halálos eredménnyel válik befejezetté a bűncselekmény, mivel az emberölés kísérlete büntetendő, így a megkísérlési fordulatra nincsen szükség. A rendelkezés a törvény belső dogmatikai összhangját is hivatott megteremteni.

Akaratnyilvánításra képtelen az a személy, akinek akár állandó jelleggel, akár alkalmilag nincs jogi értelemben figyelembe vehető akarata vagy aki az akaratát nem képes kifejezésre juttatni.

Ide tartoznak az öntudatlan állapot különböző formái (ájulás, hipnotikus állapot, kábítószeres befolyásoltság), továbbá ide sorolhatóak a kóros elmeállapotúak.

Másrészt indokolt az öngyilkosságban közreműködés tényállását is új minősített esettel kiegészíteni. Eszerint súlyosabban lesz büntethető az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt öngyilkosság elkövetésére rábír, vagy ahhoz segítséget nyújt.

Az 5. §-hoz

A gyermekeknek joga van ahhoz, hogy érzelmileg kiegyensúlyozott felnőtté váljanak. Több gyermekvédelmi szervezet, jogalkalmazó szerint a kiskorú veszélyeztetésének hatályos tényállása nem nyújt kellő védelmet a kiskorúnak a vele közös háztartásban élő, nevelésére, gondozására köteles személyek megfélemlítése, megalázása, stb. ellen. Erre tekintettel iktatja be a javaslat a bűncselekmény tényállási elemei közé a kiskorú érzelmi fejlődésének veszélyeztetését is.

A bűncselekmény elkövetési magatartása a súlyos kötelességszegés, következménye a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi fejlődésének veszélyeztetése. Az adott ügy összes körülményének figyelembe vételével, a sértett kiskorú személyiségét, életkorát, stb. elemezve kell elbírálni, hogy a veszélyeztetési deliktum megvalósult-e.

A 6-9. §-hoz

A nemi erkölcs elleni bűncselekmények körében módosításra kerül az erőszakos közöszülés, a szemérem elleni erőszak és a megrontás tényállása.

A nemzetközi elvárásoknak megfelelően a törvényjavaslat az erőszakos közöszülés, a szemérem elleni erőszak és a megrontás minősített eseteit is módosítja. A vonatkozó nemzetközi dokumentumok (2004/68/IB kerethatározat, a 2011/92/EU irányelv, a CAHVIO, valamint a PCES Egyezmény) szerint az elkövető hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése alatt álló sértettek mellett a sértettel kapcsolatban fennálló hatalmi vagy befolyási viszonytal való visszaéléssel elkövetett cselekményeket is szükséges súlyosabban büntetni, ezért indokolt ezek átvétele. A tényállás szempontjából a „visszaélés” a kulcsfogalom, mert csak akkor merülhet fel büntetőjogi fenyegetettség, ha az elkövető visszaél a „hatalmi”, befolyási helyzetével a szexuális cselekmény érdekében.

A 10-11. §-hoz

A Gyermekek jogairól szóló New York-i Egyezmény 12. cikke szerint az Egyezményben részes államok az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára biztosítják azt a jogot, hogy minden őt érdeklő kérdésben szabadon kinyilváníthassa véleményét, a gyermek véleményét, figyelemmel korára és érettségi fokára, kellően tekintetbe kell venni. Ebből a célból lehetőséget kell adni a gyermeknek arra, hogy bármely olyan bírói vagy közigazgatási eljárásban, amelyben érdekelt, közvetlenül vagy képviselője, illetőleg arra alkalmas szerv útján, a hazai jogszabályokban foglalt eljárási szabályoknak megfelelően meghallgassák.

Ennek megfelelően a tizennyolcadik életévét be nem töltött tanú és a fiatalokorú terhelt kihallgatásánál figyelemmel kell lenni értelmi szintjükre és a hatóság eljáró tagjának ezen körülményre tekintettel kell a vallomás előtti figyelmeztetéseket ismertetni.

A 12. §-hoz

A zárt tárgyalás tartása elrendelésének feltételei kibővítésre kerülnek azzal, hogy a bíróság a kiskorú védelmében is kizárhatja a nyilvánosságot az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről. A bíróság a nyilvánosság kizárásáról ebben az esetben is hivatalból dönt.

A 13. §-hoz

Egyes családjogi perekben, így amikor a gyermek rendelkezik keresetindítási joggal, továbbá amikor a gyermek érdekében kerül sor a per megindítására, vagylagos illetékességi szabályok kerülnek megalkotásra a gyermek érdekeinek erőteljesebb érvényesítése érdekében. Az egyéb illetékességi okok között szerepel, hogy a gyermek elhelyezésére irányuló per és az örökbefogadás felbontására irányuló a per gyermek lakóhelye szerint illetékes bíróságnál is megindítható. Ezt indokolja, hogy az ilyen perekben rendszerint a gyermek személyes meghallgatására is sor kerül, és ezzel a szabályozással megoldható, hogy ez a gyermek lakóhelyéhez legközelebbi bíróságon történjen meg, vagyis maga a perbíróság fogatosítsa a meghallgatást, és ne egy megkeresett bíróság. A családjogi bírák tapasztalatait is figyelembe véve megállapítható, hogy a bíró személyes benyomás alapján megalapozottabb ítéletet tud hozni, mintha csupán a meghallgatást lefolytató megkeresett bíróság által továbbított jegyzőkönyv alapján kellene döntenie.

A 14. §-hoz

A kiskorú gyermek érdeke olyan fontos érdeknek minősül, ami indokoltá teszi, hogy a perbíróság más bíróság területén is eljárhasson, és ott közvetlenül fogatosítsa egyes eljárási cselekményeket. A Pp. eddig is biztosította annak lehetőségét, hogy a perbíróság illetékességi területén belül indokolt esetben a kiskorú lakhelyén, azaz otthonában folytassa le az egyes eljárási cselekményeket. A Pp. 44. § (1) bekezdésének a kiegészítése lehetővé teszi, hogy a kiskorú gyermek érdekében – amennyiben ezt a bíróság szükségesnek tartja – erre a perbíróság illetékességi területén kívül is sor kerülhessen. Hiszen a fent kifejtettek értelmében a gyermek jogai érvényesülését jobban szolgálja az, ha a perbíróság folytatja le az őt érintő perben az egyes eljárási cselekményeket, mint egy megkeresett bíróság, és kétségtelen, hogy a gyermek számára a legideálisabb légkör saját otthonában áll rendelkezésre. A módosítás ezen eljárás lehetőségét teremti meg azzal, hogy természetesen az ügy összes körülménye alapján a bíróság dönt arról, hogy indokolt-e alkalmazni.

A 15. §-hoz

A Pp. jelenleg a házassági perekre vonatkozó szabályok között rögzíti a kiskorú érdekeltkénti meghallgatására vonatkozó alapvető rendelkezéseket. Megállapítható, hogy a vonatkozó szabályozás rendkívül szűkszavú. A témakör fontosságára és súlyára figyelemmel, továbbá a jogalkalmazói jelzésekre tekintettel indokolt a kiskorú érdekeltkénti meghallgatására irányadó előírások kiegészítése és a törvényen belül a jelenleginél megfelelőbb helyre történő elhelyezése. A módosítás a kiskorú érdekeltkénti meghallgatására vonatkozó előírásokat a Pp. felekre és más perbeli személyekre vonatkozó szabályai között helyezi el. A bíróság a kiskorút, mint érdekeltet a Csjt. 74 §.-ában foglalt perekben hallgatja meg, melyek a szülői felügyelettel, a gyermek elhelyezésével vagy az elhelyezés megváltoztatásával kapcsolatos perek.

A módosítás rendezi, hogy milyen módon kell a kiskorút idézni. A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú gyermeket a törvényes képviselője útján kell idézni azzal, hogy a kiskorú megjelenéséről gondoskodik. A tizennegyedik életévét betöltött kiskorú már közvetlenül idézhető, de idézéséről akkor is külön értesíti a bíróság a törvényes képviselőt, ha őt is idézte a tárgyalásra.

A fentieket indokolja, hogy a fő szabály szerint a tizennegyedik életévét betöltött kiskorú korlátozottan cselekvőképes, a Ptk. 12/A. §-a értelmében törvényes képviselőjének közreműködése nélkül is tehet olyan személyes jellegű jognyilatkozatot, amelyre jogszabály feljogosítja; megkötheti a mindennapi élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződéseket; rendelkezik munkával szerzett keresményével; keresménye erejéig erre kötelezettséget vállalhat; és megköthet olyan szerződéseket, amelyekkel kizárólag előnyt szerez.

A kiskorú meghallgatásának megfelelő légkörben, a gyermek számára érthető módon kell megtörténnie. A kiskorú meghallgatásánál fontos a gyermekkor értelmi és érzelmi sajátosságaira megfelelően felkészült szakemberek részvétele, és a megfelelő kérdezői technikák alkalmazása. A kiskorú gyermeket korára és érettségére figyelemmel megfelelő tájékoztatással kell ellátni, és az erkölcsi nevelés, valamint a jogkövető magatartás tudatosítása érdekében kell felhívni a figyelmét arra, hogy a valóságnak megfelelő előadásokat kell tennie. A kiskorú gyermeknek az érdekeltkénti meghallgatás során jogában áll a nyilatkozattételt, illetve az egyes kérdésekre a válaszadást megtagadni, azt indokolnia nem kell.

A meghallgatás során a felek nem intézhetnek közvetlenül kérdést a kiskorúhoz, pontosan annak érdekében, hogy ne befolyásolhassák. Amennyiben ügygondnokot rendel a bíróság a kiskorú számára, a bíróság engedélyezheti, hogy az ügygondnok közvetlenül is tegyen fel kérdést, hiszen pontosan a kiskorú érdekeinek védelmében kerül sor a kirendelésére. A kiskorút az elnök hallgatja meg. A meghallgatás során azokat a kérdéseket, amelyek a gyermeket a független véleménynyilvánításban befolyásolnák, vagy érzelmileg megterhelnék az elnök – mérlegelést követően – mellőzi.

A Pp.-be beiktatásra kerülő 65/B. § rögzíti a jegyzőkönyvezésre vonatkozó speciális rendelkezéseket is. Előírással kerül, hogy a kiskorú meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet fel kell olvasni a meghallgatás végén, illetve a hangfelvételt a kiskorú jelenlétében kell rögzíteni annak érdekében, hogy a kiskorú gyermek a vallomását kiigazíthassa vagy kiegészíthesse. A jegyzőkönyv az elnök engedélyével az ügygondnok – mint gyermek érdekében eljáró személy – valamint a felek észrevételei alapján is kiegészíthető, módosítható. Ha a felek a meghallgatáson nem vettek részt, a jegyzőkönyvet ismertetni kell.

A 16. §-hoz

A Pp. idézésre vonatkozó szabályai kibővítésre kerülnek azzal az előírással, hogy amennyiben a bíróság kiskorú gyermeket idéz, úgy az idézésnek nemcsak az általános tájékoztatást, hanem a gyermekekre vonatkozó szabályokról egy speciális tájékoztatást is tartalmaznia kell. Ezt a tájékoztatást elsősorban a gyermek korára illetve érettségére, valamint arra figyelemmel kell megfogalmazni, hogy az eljárásban félként, tanúként vagy érdekeltként vesz-e részt.

A 17. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a perbeli cselekvőképességgel nem rendelkező kiskorú fél idézésére vonatkozó külön szabályozást nem tartalmaz a Pp., a módosítás rendelkezik erről, és a kiskorú érdekeltkénti, illetve tanúkénti idézésével azonosan rögzíti a szabályokat.

A 18. §-hoz

A bíróság a kiskorú gyermeket félként személyesen is meghallgathatja. A kiskorú gyermekeknek főszabály szerint nincs perbeli cselekvőképességük. Ez alól a szabály alól több kivételt ismerünk, amikor a peres eljárásban korlátozottan cselekvőképes is teljes cselekvőképességgel rendelkezik, és a perben saját maga eljárhat pl.: a munkaviszonyból, tagsági viszonyból eredő perekben a korlátozottan cselekvőképes kiskorú teljes perbeli cselekvőképességgel rendelkezik. Ezekben az esetekben nem jelen szabály alkalmazandó, mert a bíróság a tizennegyedik életévét betöltött kiskorút félként idézi, aki a perben önállóan jár el. A Pp. 141. §-ának új rendelkezéseit abban az esetben kell alkalmazni, amikor az a fő szabály érvényesül, amely szerint a kiskorú perbeli cselekvőképességgel nem rendelkezik. Ilyenkor őt csak a tények tekintetében lehet meghallgatni. Természetesen itt is érvényesül a Pp. 133. § (2) bekezdésében rögzített azon szabály, hogy a meghallgatás nem terjedhet ki az ügygel összefüggésben nem álló körülményekre, erre a tanács elnöke ügyel, és az ügyre nem tartozó, úgyszintén a kihallgatott kiskorú befolyásolására alkalmas kérdés feltevését, illetőleg az arra való feleletet megtiltja.

Fontos kiemelni, hogy a bíróság a tizennegyedik életévét be nem töltött, de ítélőképessége birtokában lévő kiskorút is meghallgathatja ténykérdések tekintetében. Az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleménye figyelembevételének követelményét az 1991. évi LIV. törvénnyel kihirdetett Gyermek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20-án kelt Egyezmény vezette be. A gyermeki jogok szabályozása és az ezzel összefüggő jogi garanciák kapcsán a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény módosításáról szóló 1995. évi XXXI. törvény több ponton módosította a házasságról, családról és gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) rendelkezéseit annak érdekében, hogy a gyermek, mint autonóm személyiség aktívan részt vehessen a sorsát érintő lényeges kérdések eldöntésében. Ennek megfelelően a Csjt. több rendelkezésébe és a Ptk. szövegébe is bekerült az „ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleménye” figyelembevételének követelménye az őt érintő döntések során [pl: Csjt. 71. § (1) bekezdése, Ptk. 12/D§].

Az Egyezmény szövegével is összhangban a gyermek meghallgatásánál az ítélőképességének lehet relevanciája, vagyis annak, hogy mennyiben tud korához képest a gyermek értékelhetően nyilatkozni.

A Pp. 8. § (3) bekezdése a jóhiszemű pervitel kötelezettségére vonatkozó szabályok megsértése esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket tartalmazza. A pénzbírság kiszabásának szubjektív feltétele a fél részéről tanúsított felróhatóság (szándékosság), ill. a nagyfokú gondatlanság. Értelemszerűen a tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorúnál ez a felróhatósági elem hiányzik, míg a tizennegyedik életévét betöltött kiskorúval szemben korlátozott cselekvőképességére tekintettel már alkalmazhatóak egyes perbeli jogkövetkezmények. Azonban mivel a bíróság őt is csak ténykérdésről hallgathatja meg ezért nincs helye a 8. § (3) bekezdés c) pontja alkalmazásának.

A 19. §-hoz

A tanúbizonyítás indítványozásával összefüggésben ki kell emelni, hogy minden esetben kötelező azt előzetesen bejelenteni a bíróságon. Így az ügyben eljáró bíró megfelelően tudja ütemezni a tárgyalást, másrésztől elkerülhető az, hogy ugyanannak a ténynek a bizonyítására feleslegesen nagyszámú tanút, vagy indokolatlanul kiskorút hallgasson meg. Fontos, hogy ha a megidézni kért tanú kiskorú, akkor a félnek be kell jelentenie a kiskorú tanú életkorát is. Ugyanis amikor a bíró a kiskorút tanúként megidézi, akkor a kora az az alapvető információ, ami minden esetben rendelkezésére áll, ebből tud kiindulni, amikor az idézésben ellátja a kiskorú gyermeket a tanúzásra vonatkozó megfelelő tájékoztatással.

A 20. §-hoz

A Pp. eddig nem tartalmazott kifejezett szabályokat a kiskorú tanú kihallgatására vonatkozóan, ezért került beiktatásra a Pp. tanúzásra vonatkozó szabályaihoz a kiskorú gyermek tanúként történő kihallgatása. A Pp. a tanúskodás feltételeként nem határoz meg életkort, amiből következik, hogy tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú, azaz gyermekkorú is kihallgatható tanúként. A Pp. ezen szakasza a tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú tanúként való kihallgatását kivételként szabályozza, ezzel is biztosítva azt, hogy a gyermeknek csak végső esetben, akkor kelljen részt vennie az igazságszolgáltatásban ha azt fontos eljárási érdek indokolja.

A törvény rendelkezése szerint a kiskorú tanú kihallgatásánál a képviselője jelen lehet. A kiskorú gyermek kihallgatásakor a figyelmeztetéseket és a tájékoztatásokat számára érhető módon kell közölni. A kiskorú kihallgatásánál ezért kiemelten fontos a gyermekkor értelmi és érzelmi sajátosságaira megfelelően felkészült szakemberek részvétele, és a megfelelő kérdezési technikák alkalmazása.

A tizennegyedik életévét még be nem töltött gyermek tanúként való kihallgatása esetén a hamis tanúzás törvényes következményeire történő figyelmeztetést értelemeszerűen mellőzni kell, helyette az igazmondás követelményéről kell a kiskorú gyermeket korára és érettségére figyelemmel megfelelő tájékoztatással ellátni. A tizennegyedik életévét még be nem töltött kiskorú helyett és nevében a törvényes képviselője gyakorolja az egyes eljárási cselekményeket, így nyilatkozik a kiskorú személyi adatainak zártan kezeléséről, a vallomástétel megtagadásáról, valamint gyakorolja a vallomástételre kötelező határozat elleni fellebbezési jogot.

Előfordulhat, hogy a kiskorú tanú és törvényes képviselője között érdekellentét van, ilyenkor a bíróság a részére ügygondnokot rendel ki. Megjegyzendő, hogy ilyenkor a bíró mérlegelési jogkörében határozhat arról, hogy érdekellentét esetén a kiskorú törvényes képviselője jelen lehet-e a gyermek meghallgatásánál vagy sem.

A 21. §-hoz

A módosítás kiskorú gyermek tanúként való idézésének részletes szabályait rögzíti, hasonlóan az érdekeltkénti meghallgatásra történő idézés szabályaihoz.

A 22. §-hoz

A tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorúnál természetesen nem alkalmazhatók a tanúkkal szembeni kényszerítő eszközök, így nem lehet őket az okozott költségek megtérítésére kötelezni, nem sújthatóak pénzbírsággal, és nem lehet elrendelni elővezetésüket sem. Ha azonban a tanúként idézett tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú gyermek a tárgyaláson nem jelenik

meg vagy eltávozik, és a törvényes képviselője nem igazolja, hogy a meg nem jelenésében vagy eltávozásában vétkes, a törvényes képviselő pénzbírsággal sújtható, és a meg nem jelenéssel okozott költség megtérítésére kötelezhető. Ez ellen a határozat ellen a törvényes képviselő fellebbezéssel élhet.

A 23. §-hoz

A rendelkezés technikai módosítást tartalmaz.

A 24. és 25. §-hoz

Az apaság és a származás megállapítása iránti egyéb perek valamint a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per estében egy speciális illetékességi szabály kerül meghatározásra, melynek értelmében ezek a perek a kiskorú gyermek lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt is megindíthatóak. Ez a vagylagos illetékességi szabály a kiskorú gyermek érdekét szolgálja, hiszen ezekben a perekben a gyermek is rendelkezik keresetindítási joggal.

A 26. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A törvényjavaslat 16. §-a eltérően a főszabálytól később lép hatályba, tekintettel arra, hogy a bíróságoknak elegendő felkészülési időt kell biztosítani a kiskorú idézéséhez csatolandó külön tájékoztató nyomtatványok előkészítésére.

A 27. §-hoz

A Pp. 279. § (4) bekezdését hatályon kívül helyezi a módosítás, tekintettel arra, hogy a kiskorú érdekeltként történő meghallgatásának szabályai a felek és más érdekeltre vonatkozó előírások között kerültek elhelyezésre.

A 28. §-hoz

A jogharmonizációs záradék felsorolja azokat az európai uniós jogi aktusokat, amelyeknek a törvényjavaslat megfelel.

HATÁSVIZSGÁLATI LAP

Iktatószám:	XX-BKFO/15/2012	Dátum:	2012.02.09
A hatásvizsgálat elkészítésére fordított idő:	1 munkanap	Kapcsolódó hatásvizsgálati lapok:	
Hatásvizsgálatba bevont személyek, szervezetek:	KIM Magánjogi és Igazságügyi Kodifikációs Főosztály, KIM Hatásvizsgálati Osztály	Vizsgált időtáv:	nem releváns

Előterjesztés címe:	Előterjesztés a Büntető Törvénykönyvről	Előterjesztő:	KIM
Intézkedés megnevezése:	Az előterjesztésben módosításra kerül a Btk. 33. §, 114. §, 166. §, 168. §, 195. §, 197. §, 198. §, 201. § és 202. §, a Be. 86. §, 117. § és 207. §-át, melynek célja, hogy biztossítsa az igazságszolgáltatásban a fiatalok terheltek és kiskorú tanúk sértettek életkoruknak megfelelő kezelését. Az Előterjesztésben módosításra kerül továbbá a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.), melynek célja, hogy a gyermekek eljárásban való részvétele, és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférése a jelenleginél nagyobb hangsúlyt kapjon, és a gyakorlatban fokozottabban érvényesüljön jogaik és érdekeik védelme.		
Előterjesztés szükségessége:	Az előterjesztés nem szerepel a jogalkotási tervben.		
Utolsó módosítás dátuma:		Következő módosítás várható dátuma:	
Előzmények:	Az utóbbi időben számos Európa Tanácsi és EU-s jogi dokumentum született, amely arra vonatkozóan ad iránymutatást az államok kormányainak, hogy hogyan tudnák gyermekbarátta formálni igazságszolgáltatásukat. 2012. a gyermekbarát igazságszolgáltatás éve lett, ennek keretében a kormány is kiemelt figyelmet kíván szentelni a területnek. A Gyermekbarát Igazságszolgáltatásért Munkacsoportot (a továbbiakban: munkacsoport) a Gyermekbarát Igazságszolgáltatásért Munkacsoportról szóló 75/2011. (XII. 30.) KIM–BM–NEFMI együttes utasítás 9. §-a értelmében 2011. decemberében alakult meg, és a témáért felelős kormányzati valamint civil szakemberek véleményének figyelembevételével készítette el az Előterjesztést.		

Végrehajtás feltételei		
Az intézkedés alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek adottak?	igen	

I. VERSENYKÉPESSÉG			
1. Miként járul hozzá az intézkedés az ország versenyképességének javításához?	Nem változik érdemben		
Az Előterjesztésben végrehajtott módosítások alapvetően nem befolyásolják az ország versenyképességét.			
2. Az intézkedés hozzájárul a foglalkoztatás növeléséhez?	nem	Hány fővel?	
3. Megtörtént-e az intézkedés adminisztratív terhekre gyakorolt hatásainak vizsgálata?	igen		
Piaci szereplők esetén			
<input type="checkbox"/>	Növekednek	0 Ft	mértékben
<input type="checkbox"/>	Csökkennek	0 Ft	mértékben
Közigazgatási szereplők esetén		Lakossági és egyéb nem piaci szereplők esetén	
<input checked="" type="checkbox"/>	Növekednek	<input type="checkbox"/>	Növekednek
<input type="checkbox"/>	Csökkennek	<input checked="" type="checkbox"/>	Csökkennek

II. TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS			
1. Érintett csoportok			
	Csoport megnevezése	Csoport mérete (fő)	Előny - Hátrány
1.	kiskorúak	1942000	<input checked="" type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
2.	bíróságok	0	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>
3.	kiskorúak törvényes képviselői	0	<input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>

2. Hatások összefoglalója			
<p>A Pp. idézésre vonatkozó rendelkezései kibővítésre kerülnek azzal az előirással, hogy amennyiben a bíróság kiskorú gyermeket idéz, úgy az idézésnek az általános tájékoztatás mellett a gyermekekre vonatkozó szabályokról egy speciális tájékoztatást is tartalmaznia kell. Ezt a tájékoztatást elsősorban a gyermek korára valamint arra figyelemmel kell megfogalmazni, hogy az eljárásban félként, tanúként vagy érdekeltként vesz-e részt. Ezen írásbeli speciális, gyermekeknek szóló tájékoztató anyagok célja egyrészt az, hogy csökkentse a gyermekben kialakult esetleges félelmeket, rossz érzést azzal kapcsolatban, hogy részt kell vennie egy polgári peres eljárásban. Másrészt cél az is, hogy a gyermeket megismerteti az igazságszolgáltatás menetével, és segítséget nyújt a gyermek törvényes képviselőjének is ahhoz, hogy gyermeke jogait és érdekeit az eljárás során hatékonyan tudja képviselni, és érvényesíteni.</p> <p>A Pp. vagylagos illetékességre vonatkozó szabályai kibővítésre kerülnek, így egyes családjogi pereket - amikor a gyermek rendelkezik keresetindítási joggal, továbbá amikor a gyermek érdekében kerül sor a per megindítására - a gyermek lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt is meg lehet majd indítani. Ilyenkor ugyanis a gyermek van a felperesi pozícióban, de ezzel a módosítással az illetékesség nem az alperes lakóhelyéhez igazodik, hanem a per megindítható a gyermek lakóhelye szerint illetékes bíróság előtt is. Ezt indokolja, hogy az ilyen perekben rendszerint a gyermek személyes meghallgatására is sor kerül, és</p>			

III. STABIL KÖLTSÉGVETÉS

Költségvetési hatások

	A vizsgált időszakban	Az aktuális évben	További kettő évben
Az intézkedés költségvetési egyenlegrontó hatása	0 Ft	0 Ft	0 Ft
Az intézkedés egyenlegrontó hatásának fedezete a költségvetésben	0 Ft	0 Ft	0 Ft
Az intézkedés költségvetési egyenlegjavító hatása	0 Ft	0 Ft	0 Ft
Az intézkedés egyenlegjavító hatásának figyelembevétele a költségvetésben	0 Ft	0 Ft	
Teljes hatás	0 Ft	0 Ft	0 Ft
Teljes hatás az elfogadott költségvetéshez képest	0 Ft	0 Ft	0 Ft

IV. FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt környezeti vagy természeti hatásai?	igen
Hatások összefoglalója	
A papírfelhasználás nő. Az utazások száma csökken.	

V. EGYÉB HATÁSOK

Vannak-e az intézkedésben foglaltaknak jelentősnek ítélt egészségügyi hatásai?	igen
Az időzéshez csatolandó speciális, gyermekeknek szóló tájékoztató anyagok csökkenthetik a gyermekben kialakult esetleges félelmeket, rossz érzést azzal kapcsolatban, hogy részt kell venniük egy polgári peres eljárásában.	
Vannak-e az intézkedésnek további hatásai?	nem
.....	

Jóváhagyta:	dr. Gáva Krisztián
-------------	--------------------	-------